

nogen anden Dekoration end Snavs alle Vegne; og saa to Minutter derfra ud til Rosenborg Have ligger der det dejligste store Palæ med nedrullede Gardiner ubeboet fra øverst til nederst. Er der nogen, der kan forbavnes over, at saadanne Tilstande vækker Had mod Samfundet? Jeg siger, vi maa undre os over, at alt er saa roligt, som det er, og at Overklassen lever i den Grad sikkert, som den lever paa sin Ejendom i et Land, der mishandler Tusinder og atter Tusinder af Mennesker.

Derfor siger jeg: Her kræves mange Foranstaltninger. Der er en Foranstaltning, som er i allerhøjeste Grad paakrævet, og som den ærede Ordfører for mit Parti ikke nævnedes — dog sikkert ikke, fordi han er uenig med mig i det Krav. Det er det, at der straks, saa hurtigt som muligt, bygges et tilstrækkeligt Antal Optagelseshjem for Børn, som ikke faar den fornødne Forsorg — ikke for Værgeraadsbørn, ikke for Børn, for hvem det allerede er gaaet saa galt, at Værgeraadene i Kraft af Loven kan gribe ind, men for Børn, som man kan hjælpe, uden at det bliver til Værgeraadshjælp —, fordi en Moder i visse Perioder er syg eller paa Hospitalet, eller der er noget andet saadant i Vejen. En saadan Institution med Afdelinger spredte rundt om i Byen trænges der i allerhøjeste Grad til. Dernæst trænges der til det, den ærede Ordfører for mit Parti nævnedes, og som jeg nu lige for Fuldstændigheds Skyld skal repetere: Vuggestuer og Børnehaver rundt om alle vegne. Men ogsaa der er der et lille Supplement at gøre: der maa være et meget stort Antal, et meget større Antal, end der nu er, af ordentlige Legepladser. Se her appellerer jeg til Forældrefølelsen, som jo findes hos Mennesker i alle Partier, ogsaa hos Mennesker i de Partier, som jeg betragter som de samfundsmæssigt konservative Partier. Alle ærede Medlemmer ved, hvor dejligt et Barn har det ude paa Landet, hvor det kan færdes i den frie Natur, i Mark, i Skov, i Have. Jeg beder Dem nu i Deres Fantasi tænke Dem ind i det københavnske Proletarbarns Liv og forstaa, hvad det vil sige, at et københavnsk Proletarbarn er overladt til disse Brosten, til disse Baggaarde, hvor det for sine Øjne har de aabenstaaende WC'er med deres frygtelige Lugt eller andre lignende Indretninger. Hvor maa det ikke forsimpler, hvorledes holdes ikke Kulturvæksten tilbage, naar Barnet lever under saa frygtelige Forhold! Men det kan vi dog bøde paa, Byen er rig nok, Landet er rigt nok til at hjælpe Byen, saaledes at vi kan faa indrettet et tilstrække-

ligt stort Antal gode Legepladser, hvor Børnene kan komme ud i Solen og i den friske Luft og arbejde med det, et Barn ønsker at arbejde med.

Dernæst trænges der, som den ærede Ordfører for mit Parti sagde, til Fritidshjem ved Skolerne og til Dagarbejdsskoler. Men saa er der igen en Institution, som jeg savner, og som efter min Mening er af yderste Betydning, og det er Hjem for Ungdommen, Ungdomshjem — ikke Ungdomsskoler, det er jeg selvfølgelig ganske enig med mit Partis Ordfører i, nej, Hjem for Ungdommen i dens Fritid. Det er efter min Mening en af de største Fejl ved vor Folkeopdragelse — og det er navnlig en Fejl ved det, vi i daglig Forstand kalder Folkeskolen —, at vi behandler Børnene, som om vi ræsonnerede saaledes: Naar jeg har undervist dette Barn, indtil det har naaet Konfirmationsalderen, saa kan jeg ganske roligt overlade det til sin Skæbne paa Gaden, til, hvad der tilfældigvis kan møde det. Det er uendelig uklogt og i allerhøjeste Grad inhumant, fordi de unge Mennesker, der har naaet Konfirmationsalderen og udskrives af Skolen, jo kun er nogle Børn, svage Mennesker uden nogen Modstandskraft. De har intet Hjem at ty til, det har jeg vist, og der eksisterer ikke en eneste samfundsmæssig Institution, der tager sig af dem, naar de kommer i Lære. Ja, saa tvinges de til om Aftenen i deres Fritid at sidde og arbejde for at dygtiggøre sig til økonomisk Fordel for deres Læremester, man udbytter dem i den korte Tid om Aftenen, da man belærer dem; det er, hvad Samfundet byder dem.

Der trænges til Hjem, hvor man stadig paavirker de unge, helst ved Hjælp af de Lærere, de har haft i deres Skoletid, naturligvis ikke med Lektier, ikke med Belæring, men med Foredrag af underholdende Art, med Musik, med Sang, man bør sætte de unge selv i Gang med at synge, med at spille, med at holde Foredrag, saaledes at de bliver Kulturproducenter. Det er vor store Fejl i Opdragelsen, at vi lader Tusinder og atter Tusinder af store Kulturkræfter ligge brak, vi bortøder Menneskeværdier i en uanet Grad, for det første, fordi vi lader Masser forsumpe, og dernæst, fordi vi ikke tager os af dem, som ikke forsumper, men dog gaar omkring overladt til sig selv og lever Livet paa Maa og Faa. Der kunde i vort Samfund frembringes materielle Værdier og ideelle Værdier af mange, mange Gange større Værdi end det, vi nu ser, hvis vi ikke indskrænkede os til materielt og aandeligt at sørge for en lille Brøkdel af Nationens